

Najaaraq Møller
Medlem af Inatsisartut, Siumut

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr.150/2024 - vedrørende fremmedsprogsundervisning

11-07-2024
Sagsnr. 2024-13680
Akt nr. 24334471

Kære Najaaraq Møller,

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Tak for dine spørgsmål i henhold til Inatsisartuts forretningsorden. Du kan læse mine svar herunder.

Spørgsmål 1: Hvilke erfaringer har Naalakkersuisut med, at lærere i folkeskolen i dag underviser i et fag ved at bruge to eller tre sprog, herunder grønlandsk, dansk og engelsk?

Svar: Overalt i Norden opleves i disse år en befolkningsvækst, som i større eller mindre grad kan tilskrives indvandring fra andre lande. Denne tendens ses også i Grønland.

For alle befolkninger gælder det, at sprog og kultur er tæt forbundne. Dette gælder i høj grad også i vort land. For nytilkomne børn og unge, som sammen med deres forældre bosætter sig i vort land, er det afgørende, at de lærer vort sprog, så de kan følge skolegang og senere uddanne sig.

Af Selvstyrets lovbekendtgørelse af Inatsisartutlov om folkeskolen af 27. april 2023 fremgår det af § 9, stk. 1, at undervisningssprogene er grønlandsk og dansk. Som et led i elevernes sprogindlæring kan engelsk tillige være undervisningssprog (stk. 2). Således er der ikke en bestemmelse om, at alene grønlandsk er undervisningssprog. Derimod er det et lovfæstet krav, at der anvendes mere end ét undervisningssprog (grønlandsk og dansk, og engelsk kan tillige være undervisningssprog) – men der er ikke nogen specifikke krav om omfang eller i hvilke fagmæssige kontekster.

For langt de fleste elever i folkeskolen vil grønlandsk være modersmålet og spiller derfor en central rolle for elevernes begrebs- og vidensudvikling i alle fag. Derfor er det naturligt, at grønlandsk er det primære undervisningssprog – men jf. § 9, stk. 1, er dansk også undervisningssprog – det er således ikke op til den enkelte skole at vurdere, hvorvidt dansk kan være undervisningssprog. Engelsk kan desuden være undervisningssprog.

I bemærkningerne til Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen uddybes § 9 således:

Bestemmelsen er en gengivelse af § 8 i den gældende landstingsforordning og vedrører undervisningssproget i folkeskolen. Det grønlandske sprogs status som hovedsprog er ikke ændret, men af hensyn til elevernes behov for sprogkundskaber i det videre

uddannelsesforløb er det fundet hensigtsmæssigt allerede i folkeskolen at inddrage flere sprog som undervisningssprog.

Angivelse af både grønlandsk og dansk som undervisningssprog sikrer, at der for begge sproggrupper tages udgangspunkt i deres modersmål. Samtidig vil anvendelsen af begge sprog i undervisningen give dem bedre mulighed for at tilegne sig fremmedsproget.

Bestemmelsen indebærer en forpligtelse til i passende omfang at gøre brug af begge sprog i undervisningen i forhold til alle elever uanset deres sproglige baggrund med henblik på elevernes tilegnelse af sprogene. Det er således ikke hensigten, at undervisningen skal gennemføres fuldt tosproget, men at sprogbrugen i undervisningens tilpasses den enkelt elevs og elevgruppens sproglige forudsætninger og behov.

Brugen af både grønlandsk og dansk som undervisningssprog indebærer ikke kun, at lærer og elever anvender sprogene i samtale i undervisningssituationen, men vil også i høj grad omfatte inddragelse af undervisnings- og informationsmaterialer på begge sprog. Dette betyder samtidig, at lærere, der ikke behersker det ene sprog i tilstrækkeligt omfang til at anvende det som egentligt undervisningssprog, alligevel vil være i stand til herigennem at inddrage det pågældende sprog i deres undervisning.

Der lægges samtidig op til en fortsættelse af det gældende princip om integration af grønlandssprogede og ikke-grønlandssprogede elever, jf. § 5, stk. 3. Indplaceringen af både grønlandsk og dansk som undervisningssprog vil tilgodese begge sproggrupper og give gode muligheder for en balanceret sproglig integration for alle elever.

Pr. 1. august 2023 er Selvstyrets bekendtgørelse nr. 38 af 26. juli om trinformål samt fagformål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder trådt i kraft. De reviderede læringsmål er præciserede og forenklede og reduceret markant i antal i forhold til læringsmålene fra 2003. Læringsmålene er udformet som overordnede kompetencemål. Kompetencebegrebet skal forstås som en sum af viden, færdigheder og erfaringer. Læringsmålene er bindende. Som supplement til læringsmålene er der opstillet vejledende videns- og færdighedsmål, som kan anvendes i alle trin af undervisningen.

I bekendtgørelsen om trinformål, fagformål og læringsmål arbejdes der alene med kompetencemål som læringsmål. Dette er forskelligt fra den tidligere bekendtgørelse, hvor kompetence-, videns- og færdighedsmål optræder i én sammenblanding. Kompetencebegrebet skal i den reviderede bekendtgørelse forstås som summen af den viden, færdigheder og erfaringer, som eleverne forventes at kunne omsætte til konkret handling i og udenfor undervisningen. Læringsmålene er bindende for undervisningen.

I forhold til hvert læringsmål er der opstillet vejledende videns- og færdighedsområder, som underviserne kan anvende i planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen. Disse vejledende videns- og færdighedsområder viser forventet progression i elevernes læring, og er formuleret enkelt og præcist, hvilket vil gøre det overskueligt og enkelt for læreren at danne overblik og anvende målene.

Jf. § 43, stk. 1 i Selvstyrets lov bekendtgørelse af Inatsisartutlov om folkeskolen af 27. april 2023, er det kommunalbestyrelsernes ansvar, at børn i den undervisningspligtige alder indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis

kræves i folkeskolen. Desuden er det kommunalbestyrelserne, som fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed, hvorfor det er et kommunalt ansvar at lave planer for det enkelte fag, ud fra ovennævnte trin-, fag- og læringsformål.

Spørgsmål 2: Har Naalakkersuisut modtaget IMAK's anbefaling om kun at undervise på grønlandsk i alle fag på yngstetrinnet?

Svar: Nej, Naalakkersuisut har ikke modtaget IMAK's anbefaling om kun at undervise på grønlandsk i alle fag på yngstetrinnet.

a. I så fald, hvilke tiltag planlægger Naalakkersuisut i den henseende?

Svar: Se svar på spørgsmål 2.

Spørgsmål 3: Hvis yngstetrinnet fremadrettet skal modtage undervisning på grønlandsk, hvilke økonomiske konsekvenser kan Naalakkersuisut estimere det til?

Svar: Naalakkersuisut forstår spørgsmålet som, hvis der kun skal undervises på grønlandsk på yngstetrinnet.

Jf. gældende lovgivning er folkeskolen kommunal. Dette betyder, at kommunerne har ansvaret for at sikre, at der er tilstrækkeligt med kvalificerede lærere til at undervise på grønlandsk på yngstetrinnet.

Af Selvstyrets lovbekendtgørelse af Inatsisartutlov om folkeskolen af 27. april 2023 fremgår det af § 9, stk. 1, at undervisningssprogene er grønlandsk og dansk. Engelsk kan i henhold til stk.2 tillige være undervisningssprog som et led i elevernes sprogindlæring. Der er således et lovfæstet krav om, at der anvendes mere end ét undervisningssprog.

Derudover kan det oplyses, at Naalakkersuisut indsamler data vedrørende folkeskolelærernes sprog på overordnet niveau, og ikke ned på trin- og klasse-niveau. Derfor kan Naalakkersuisut ikke præcist estimere de økonomiske konsekvenser ved at ændre undervisningssproget til alene grønlandsk på yngstetrinnet. En sådan ændring vil kræve en nærmere analyse, hvor data indhentes fra kommunerne, for at vurdere de specifikke behov for lærer kvalifikationer og de dermed forbundne omkostninger.

Afslutningsvis kan Naalakkersuisut oplyse, at for skoleåret 2022/23 var der 1.027 undervisere i alt. 92 % af underviserne kunne undervise i og på grønlandsk, jf. "[Folkeskolen i Grønland 2022/23](#)".

Venlig hilsen

Aqquaaq B. Egede